

OEM (omsorgs- og endringsmodellen)

Omsorgs- og endringsmodellen er en norsk tilpasning av en amerikansk modell (ITM-FIT) for veiledning av ungdom med atferdsproblematikk og deres foresatte. Det brukes endringsstrategier hentet fra kognitiv og dialektisk atferdsterapi, og opprettholdes tett kontakt med både familien og deres nettverk.

OEM-teamet i Rana er en del av tilbudet hos kommunens avdeling for barn og familier. Teamet består av tre faste veiledere. Alle har en sosialfaglig grunnutdanning, og har gjennomgått særlig opplæring innen denne metodikken.

Tiltaket gis til familier der problembelastningen er så stor at ungdommen risikerer å måtte flytte ut av hjemmet. Det gis også tilbud om OEM i situasjoner der ungdommen allerede bor på institusjon, men ønsker å flytte hjem igjen.

Målgruppe:

Tiltaket passer for ungdom mellom 11 og 17 år, som strever med ett eller flere av følgende atferdsuttrykk:

1. Unnvikelsesatferd (skolefravær, isolasjon)
2. Aggresjon (fysisk eller psykisk)
3. Selvdestruktiv atferd (rus, selvskading, rømming, prostitusjon)

Rammer for tiltaket

Det gis tilbud om OEM for en periode på 4-6 måneder.

Tiltaket forutsetter intensiv kontakt mellom ungdommen, familien og terapeuten, med flere ukentlige treffpunkter.

Målsetningen er først og fremst at både ungdommen og familien skal oppleve økt livskvalitet, ofte gjennom en forbedret evne til å regulere følelser.

Veiledningsforløpet:

1) Kartlegging:

Et OEM-forløp starter alltid med grundig kartlegging. Vi trenger oversikt over blant annet:

- problematferdens historikk og utvikling over tid
- problematferdens omfang i dag (alvorlighetsgrad, varighet og hyppighet)
- ungdommens funksjonsnivå på andre områder

-familiens samspillsmønster og daglige rutiner

-familiens nettverk

2)Målsetting:

Det settes klare mål for hva familien ønsker å oppnå med tiltaket. Målene settes i all hovedsak ut fra familiens egne ønsker: det er familien selv som kan vurdere sin egen livskvalitet og hva de vil oppleve som «godt nok».

3)Nye strategier:

Familien får hjelp til å øve på nye strategier for følelsesregulering og samhandling. Strategiene skal bidra til å øke sannsynligheten for å nå de målene man har satt seg (eksempelvis redusere ungdommens utagering).

Veiledningsprosessen handler om å:

-analysere vanskelige situasjoner som oppstår, for å finne ut hva som hjalp familien i retning av målet og hva som styrte dem motsatt vei.

-lete etter nye måter å handle på. Terapeuten har ofte forslag til handlinger og strategier som familien kan vurdere å ta i bruk.

-øve på de strategiene familien føler seg komfortable med å prøve ut.

4)Vedlikehold og nettverksstøtte:

Når familien har funnet frem til strategier som ser ut til å virke, hjelper terapeuten dem med å legge en plan for fremtiden: hvordan kan man sikre at endringene opprettholdes etter at veiledningen er avsluttet?

Positive støttespillere i nettverket involveres i prosessen, og kan gis avtalte oppgaver rundt familien.